

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-173-01

Druk nr 156
Warszawa, 11 grudnia 2001 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym.

Art. 1.

W ustawie z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50, Nr 28, poz. 127 i Nr 129, poz. 599, z 1994 r. Nr 132, poz. 670, z 1995 r. Nr 44, poz. 231 i Nr 142, poz. 702 i 703, z 1996 r. Nr 137, poz. 640, z 1997 r. Nr 111, poz. 722, Nr 123, poz. 776 i 780, Nr 137, poz. 926, Nr 141, poz. 943 i Nr 162, poz. 1104, z 1998 r. Nr 139, poz. 905 i Nr 161, poz. 1076, z 1999 r. Nr 50, poz. 499, Nr 57, poz. 596 i Nr 95, poz. 1100, z 2000 r. Nr 68, poz. 805 i Nr 105, poz. 1107 oraz z 2001 r. Nr 12, poz. 92, Nr 39, poz. 459, Nr 56, poz. 580, Nr 63, poz. 639, Nr 80, poz. 858, Nr 90, poz. 995, Nr 106, poz. 1150 i Nr 122, poz. 1324) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) działalności w zakresie gier losowych, zakładów wzajemnych i gier na automatach, podlegającej opodatkowaniu podatkiem od gier na zasadach określonych w odrębnej ustawie,”

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Rada Ministrów przy wydawaniu rozporządzenia, o którym mowa w ust. 2, uwzględnia:

- 1) założenia ustawy budżetowej, w szczególności dotyczące dochodów z tytułu podatku od towarów i usług,
 - 2) przebieg realizacji budżetu państwa,
 - 3) sytuację gospodarczą państwa,
 - 4) stosowane praktyki i przepisy w Unii Europejskiej.”;
- 2) w art.4:
- a) w pkt 2 po wyrazach “roboty budowlano-montażowe” dodaje się wyrazy “oraz udzielanie licencji i sublicencji”,
 - b) dodaje się pkt 18 w brzmieniu:
„18. Ordynacji podatkowej - rozumie się przez to ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137, poz. 926 i Nr 160, poz. 1083, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 11, poz. 95, Nr 92, poz. 1062, z 2000 r. Nr 94, poz. 1037, Nr 116, poz. 1216, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1315 oraz z 2001 r. Nr 16, poz. 166, Nr 39, poz. 459 i Nr 42, poz. 475). ”;
- 3) po art.4 dodaje się art.4a w brzmieniu:
- „Art.4a. 1. Miejscem wykonywania usług polegających na udzielaniu licencji i sublicencji jest miejsce, gdzie nabywca usługi:
- 1) posiada na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej siedzibę, a w razie jej braku miejsce zamieszkania lub
 - 2) prowadzi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność, z którą jest związana świadczona usługa, w przypadku gdy nabywca usługi nie posiada siedziby ani miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. W przypadku usług, o których mowa w ust. 1, świadczonych przez podatnika na rzecz nabywcy mającego siedzibę lub stałe miejsce zamieszkania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,

przyjmuje się, że miejscem świadczenia usług jest miejsce, gdzie nabywca ma siedzibę lub stałe miejsce zamieszkania pod warunkiem, że nie jest on podatnikiem podatku od towarów i usług w Polsce.

3. Jeżeli nabywca usługi, o którym mowa w ust. 2, jest podatnikiem podatku od towarów i usług w Polsce, miejscem świadczenia usług, o których mowa w ust. 1, jest miejsce, gdzie nabywca wykonuje czynności podlegające opodatkowaniu.”;

4) w art. 5 w ust. 5 po wyrazach „ust. 1 pkt 4” dodaje się przecinek i wyrazy „uwzględniając w szczególności:

- 1) założenia ustawy budżetowej, w szczególności dotyczące dochodów z tytułu podatku od towarów i usług,
- 2) przebieg realizacji budżetu państwa,
- 3) sytuację gospodarczą państwa,
- 4) specyfikę wykonywania usług transportowych.”;

5) w art. 6:

- a) w ust. 1 po wyrazach „ust. 2-10” dodaje się wyrazy „oraz art. 35 ust. 2a – 6.”,
- b) po ust. 7a dodaje się ust. 7b w brzmieniu:

„7b. W przypadku sprzedaży lokali i budynków, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą otrzymania całości lub części zapłaty, nie później jednak niż 30 dnia od dnia wydania.”,

c) w ust. 8 po wyrazach “przyjęcia zapłaty” dodaje się wyrazy „,z zastrzeżeniem ust. 7b, ust. 8b pkt 2-4, 7 i 9-13 oraz ust. 8c i 8d”,

d) po ust. 8a dodaje się ust. 8b-8e w brzmieniu:

„8b. Obowiązek podatkowy w podatku od towarów i usług powstaje z chwilą:

- 1) upływu terminu płatności, jeżeli został on określony w umowie właściwej dla rozliczeń z tytułu:

- a) dostaw energii elektrycznej i ciepłej oraz gazu przewodowego,
 - b) świadczenia usług telekomunikacyjnych i radiokomunikacyjnych, z zastrzeżeniem ust. 9a,
 - c) świadczenia usług wymienionych w poz. 84-86 załącznika nr 3 do ustawy,
- 2) otrzymania całości lub części zapłaty, nie później jednak niż 30 dnia od dnia wykonania usług:
- a) przewozu osób i ładunków kolejami, taborem samochodowym, statkami pełnomorskimi, środkami transportu żeglugi śródlądowej i przybrzeżnej, promami, samolotami i śmigłowcami,
 - b) spedycyjnych i przeładunkowych,
 - c) w portach morskich i handlowych,
 - d) budowlanych lub budowlano-montażowych,
- 3) wystawienia faktury lub otrzymania całości lub części zapłaty z tytułu sprzedaży wydawnictw prasowych (SWW 2711) i wydawnictw dziełowych (SWW 2712), nie wcześniej jednak niż w dniu wydania i nie później niż 60 dnia od dnia wydania tych towarów; jeżeli jednak umowa sprzedaży przewiduje rozliczenie zwrotów wydawnictw, obowiązek podatkowy powstaje z chwilą wystawienia faktury dokumentującej faktyczną sprzedaż, nie później niż po upływie 120 dni od pierwszego dnia przekazania do sprzedaży tych wydawnictw,
- 4) otrzymania całości lub części zapłaty, nie później jednak niż z upływem terminu płatności – z tytułu świadczenia w kraju usług najmu, dzierżawy, leasingu lub usług o podobnym charakterze, a także usług ochrony osób oraz usług ochrony, dozoru i przechowywania mienia, usług w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego oraz usług stałej obsługi prawnej i biurowej, z zastrzeżeniem pkt 5 i 6,

- 5) dokonania całości lub części zapłaty, nie później jednak niż 30 dnia od dnia wykonania usługi z tytułu importu usług, z zastrzeżeniem pkt 6,
- 6) dokonania całości lub części zapłaty, nie później jednak niż z upływem terminu płatności – z tytułu importu usług najmu, dzierżawy, leasingu lub umów o podobnym charakterze,
- 7) otrzymania całości lub części zapłaty albo otrzymania towaru – z tytułu eksportu usług, z wyłączeniem usług wymienionych w pkt 2 lit. a) i b),
- 8) wystawienia faktury, nie później jednak niż 15 dnia od dnia wykonania usługi – z tytułu usług zagranicznej turystyki wyjazdowej i zagranicznej turystyki przyjazdowej, z wyłączeniem usług, o których mowa w art. 16 ust. 1a,
- 9) otrzymania całości lub części zapłaty z tytułu sprzedaży złomu stalowego i żeliwnego, złomu metali nieżelaznych, z wyłączeniem złomu metali szlachetnych:
 - a) newsadowego – nie później jednak niż 20 dnia od dnia wysyłki złomu do jednostki, która zgodnie z umową dokonuje kwalifikacji jakości,
 - b) wsadowego – nie później jednak niż 30 dnia od dnia wysyłki złomu,
- 10) otrzymania zapłaty – w przypadku sprzedaży wysyłkowej dokonywanej za zaliczeniem pocztowym,
- 11) otrzymania całości lub części zapłaty, nie później jednak niż z dniem wystawienia faktury – z tytułu usług komunikacji miejskiej,
- 12) otrzymania całości lub części zapłaty z tytułu usług polegających na drukowaniu wydawnictw dziełowych (SWW 2712) i wydawnictw prasowych (SWW 2711), oznaczonych stosowanymi na podstawie odrębnych przepisów symbolami ISBN i ISSN, nie później jednak niż 90 dnia od dnia wykonania usługi,

- 13) otrzymania całości lub części zapłaty, nie później jednak niż z upływem terminu płatności - z tytułu świadczenia w kraju usług licencji i sublicencji,
- 14) dokonania całości lub części zapłaty, nie później jednak niż z upływem terminu płatności - z tytułu importu usług licencji i sublicencji.
- 8c. Przepis ust. 8b pkt 2 lit. d) stosuje się również do usług wykonywanych częściowo, których odbiór jest dokonywany na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych.
- 8d. W przypadkach określonych w ust. 7b, ust. 8b pkt 2-4, 7, 9 i 11-13 otrzymanie części zapłaty, a w przypadkach określonych w ust. 8b pkt 5, 6 i 14 uiszczenie części zapłaty powoduje powstanie obowiązku podatkowego w tej części; dotyczy to również zadatków, zaliczek, przedpłat i rat, otrzymanych także przed wydaniem towaru lub wykonaniem usługi.
- 8e. W przypadkach gdy czynności, o których mowa w ust. 8b pkt 2-4, 7 i 9-14, są świadczone bez pobrania należności, obowiązek podatkowy powstaje zgodnie z ust. 1-6. ”,
- e) w ust. 9a po wyrazie „żetonów” dodaje się wyrazy „i kart telefonicznych - w przypadku gdy usługa jest realizowana przy pomocy żetonów i kart”,
- f) ust. 10 otrzymuje brzmienie:
- „10. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, późniejsze niż wymienione w ust. 1-9a terminy powstania obowiązku podatkowego, uwzględniając w szczególności specyfikę wykonania niektórych czynności oraz uwarunkowania obrotu gospodarczego niektórymi towarami.”;
- 6) w art. 7 po ust. 2d dodaje się ust. 2e w brzmieniu:

„2e. Zwolnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, nie stosuje się do sprzedaży towarów wymienionych w art. 4 pkt 7 lit. a), jeżeli przed wprowadzeniem do ewidencji środków trwałych lub w trakcie użytkowania wydatki poniesione przez podatnika na ulepszenie, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym, stanowiły co najmniej 30% wartości początkowej, a podatnik:

- 1) miał prawo do odliczenia podatku od tych wydatków,
- 2) użytkował te towary w okresie krótszym niż 5 lat w celu wykonywania czynności opodatkowanych.”;

7) w art. 9 dodaje się ust. 12 w brzmieniu:

„12. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przy wydawaniu rozporządzeń, o których mowa w ust. 11, uwzględnia możliwość prawidłowej identyfikacji podatników.”;

8) w art. 10 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w zakresie deklaracji dla podatku akcyzowego do podatników podatku akcyzowego zwolnionych od tego podatku na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 38 ust. 2 pkt 2a.”;

9) w art. 11 w ust. 7 po wyrazach “wzór i rodzaj” dodaje się przecinek i wyrazy “uwzględniając szczególne przypadki obliczania i poboru podatku przez organy celne.”;

10) w art. 14 w ust. 1b w pkt 1 w lit. a) tiret szóste otrzymuje brzmienie:

„- mycia oraz smarowania samochodów i motocykli oraz innych usług nie związanych z ich naprawą.”;

11) w art. 15 po ust. 4c dodaje się ust. 4d w brzmieniu:

„4d. Do podstawy opodatkowania, o której mowa w ust. 4, 4a i 4b, dolicza się określone w odrębnych przepisach opłaty oraz inne należności, jeżeli organy celne mają obowiązek pobierać te należności z tytułu importu towarów.”;

12) w art. 16:

a) w ust. 1 w pkt 2 po wyrazach „zmniejszona o kwotę podatku” dodaje się przecinek i wyrazy „z zastrzeżeniem ust.1a” ,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku gdy usługi, o których mowa w ust. 1 pkt 2, są świadczone na rzecz podmiotów mających miejsce zamieszkania lub siedzibę za granicą i dotyczą usług turystyki, a zleceniodawca nie jest zarejestrowanym podatnikiem podatku od towarów i usług i nie zapłacił podatku od tych usług lub jest zarejestrowanym podatnikiem, ale nie zapłacił należnego podatku - podstawą opodatkowania jest kwota należna od całej wartości usługi turystycznej, pomniejszona o kwotę należnego podatku.” ,

c) w ust. 2 wyrazy „art. 15 ust. 4, 4a, 4b, 4c i 5” zastępuje się wyrazami „art. 15 ust. 4, 4a - 4d i 5”;

13) w art. 17 w ust. 5 po wyrazach „w art. 5 ust. 2” dodaje się przecinek i wyrazy “z wyjątkiem przypadków, gdy obroty zakładu, na rzecz którego jest dokonywane odpłatne przekazanie towarów oraz świadczenie usług, zwolnione od podatku na podstawie art. 7 lub art. 47 ustawy, stanowiły w okresie 6 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym dokonano takiego przekazania, co najmniej 50% całości obrotu w tym okresie, a ponadto w przypadku odpłatnego przekazania towarów, jeżeli stosowane ceny są niższe od cen nabycia o więcej niż 10%”;

14) w art. 19:

a) w ust. 3:

- w pkt 1 wyrazy „z zastrzeżeniem pkt 2 i 3” zastępuje się wyrazami „z zastrzeżeniem pkt 2-4” ,

- pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w przypadku importu usług – w rozliczeniu za miesiąc następujący po miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy w podatku

należnym od importu usług, z tym że u podatników, o których mowa w art. 14a – w miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy w podatku należnym od importu tych usług,”

- dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) w przypadku stosowania w imporcie towarów procedury uproszczonej, o której mowa w art. 80 § 1 pkt 3 Kodeksu celnego – nie wcześniej niż w rozliczeniu za miesiąc, w którym podatek dokonał wpisu do rejestru i nie później niż w rozliczeniu za miesiąc następny. Obniżenie kwoty podatku należnego następuje pod warunkiem dokonania przez podatnika zapłaty podatku wykazanego w tym rejestrze.”

b) ust. 3b otrzymuje brzmienie:

„3b. Jeżeli podatek nie dokonał odliczenia podatku naliczonego w terminach, o których mowa w ust. 3, może obniżyć kwotę podatku należnego, przez dokonanie korekty deklaracji dla podatku od towarów i usług za okresy wskazane w ust. 3, jednak nie później niż w ciągu roku, licząc od terminów wskazanych w tym przepisie.”

c) po ust. 3b dodaje się ust. 3c w brzmieniu:

„3c. Korekty, o których mowa w ust. 3b, mogą być dokonane wyłącznie w przypadku gdy spełnione zostały łącznie następujące warunki:

- 1) nie została wobec podatnika wszczęta kontrola przez urząd skarbowy lub organ kontroli skarbowej, za okres którego dotyczy korekta,
- 2) w całości została uregulowana należność obejmująca kwotę podatku z tytułu zakupionych towarów i usług, a w przypadku podatku od importu towarów – kwota podatku wynikająca z dokumentów celnych lub decyzji, o których mowa w art. 11b.”

d) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może określić, w drodze rozporządzenia, inne niż określone w ust. 3, terminy obniżenia kwoty podatku należnego, o której mowa w ust. 1, uwzględniając w szczególności specyfikę wykonywania niektórych czynności oraz stosowane techniki dokumentowania rozliczeń w obrocie gospodarczym.”;

15) w art. 21:

a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się:

- 1) gdy wysokość zwrotu różnicy podatku jest uzasadniona nabyciem towarów i usług, o których mowa w ust. 3, lub
- 2) na umotywowany wniosek podatnika, złożony wraz z deklaracją dla podatku od towarów i usług, jeżeli wysokość zwrotu jest uzasadniona:
 - a) sezonowością produkcji rolnej, w tym również sezonowością zakupu (skupu) produktów rolnych i sezonowością produkcji rolno-spożywczej,
 - b) odliczaną od podatku kwotą akcyzy naliczoną przy nabyciu lub imporcie wyrobów akcyzowych, jeżeli należność obejmująca kwotę akcyzy została uregulowana.”,

b) w ust. 6 wyrazy “w ciągu 25 dni” zastępuje się wyrazami “w terminie 60 dni”,

c) ust. 6a otrzymuje brzmienie:

„6a. Na wniosek podatnika urząd skarbowy jest obowiązany zwrócić różnicę podatku w ciągu 25 dni od dnia złożenia rozliczenia, gdy kwoty podatku naliczonego, wykazane w deklaracji, wynikają:

- 1) z faktur dokumentujących kwoty należności, które zostały w całości zapłacone bezpośrednio podatnikowi, będącemu wystawcą faktury, z uwzględnieniem przepisów art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. – Prawo działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193 oraz z 2001 r. Nr 49, poz. 509, Nr 67, poz. 679 i Nr 102, poz.1115),
- 2) z dokumentów celnych oraz decyzji, o których mowa w art. 11b, które zostały przez podatnika zapłacone.

Przepis ust. 6 zdanie drugie i trzecie stosuje się odpowiednio.”,

d) w ust. 7 wyrazy „przepisów o zobowiązaniach podatkowych” zastępuje się wyrazami „przepisów Ordynacji podatkowej”,

e) dodaje się ust. 10 w brzmieniu:

„10. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przy wydawaniu rozporządzeń, o których mowa w ust. 9, uwzględnia w szczególności:

- 1) założenia ustawy budżetowej, w szczególności dotyczące dochodów z tytułu podatku od towarów i usług,
- 2) przebieg realizacji budżetu państwa,
- 3) sytuację gospodarczą państwa,
- 4) specyfikę wykonywania niektórych czynności oraz uwarunkowania obrotu gospodarczego niektórymi towarami.”;

16) w art. 21b w ust. 9 po wyrazach „ust. 7 pkt 5” dodaje się przecinek i wyrazy „uwzględniając w szczególności konieczność prawidłowego udokumentowania przyjęcia kaucji”;

17) w art. 21e po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

- „1a. Przy wydawaniu rozporządzeń, o których mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw finansów publicznych uwzględni w szczególności:
- 1) prawidłową identyfikację towarów,
 - 2) możliwość potwierdzania wywozu towarów przez organy celne.”;
- 18) w art. 23 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
- „2. Przy wydawaniu rozporządzeń, o których mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw finansów publicznych uwzględni w szczególności:
- 1) założenia ustawy budżetowej, w szczególności dotyczące dochodów z tytułu podatku od towarów i usług,
 - 2) przebieg realizacji budżetu państwa,
 - 3) sytuację gospodarczą państwa,
 - 4) specyfikę wykonywania niektórych czynności oraz uwarunkowania obrotu gospodarczego niektórymi towarami.”;
- 19) w art. 24 w ust. 2 po wyrazach “wraz z oprocentowaniem” dodaje się przecinek i wyrazy “uwzględniając w szczególności specyfikę wykonywania niektórych czynności oraz uwarunkowania obrotu gospodarczego niektórymi towarami”;
- 20) w art. 24a w ust. 2 wyrazy „ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 137, poz. 926 i Nr 160, poz. 1083, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 11, poz. 95 i Nr 92, poz. 1062, z 2000 r. Nr 94, poz. 1037, Nr 116, poz. 1216, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1315 oraz z 2001 r. Nr 16, poz. 166 i Nr 39, poz. 459)” zastępuje się wyrazami „Ordynacji podatkowej”;
- 21) w art. 25:
- a) w ust. 1:
 - po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) importu usług, w związku z którymi zapłata należności jest dokonywana bezpośrednio lub pośrednio na rzecz podmiotu

mającego miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju uznanym w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym za stosujący szkodliwą konkurencję podatkową.”,

- pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) towarów i usług, jeżeli wydatki na ich nabycie nie mogą być zaliczone do kosztów uzyskania przychodów w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym,”,

- w pkt 3a po wyrazie „benzynowych” dodaje się przecinek i wyrazy „oleju napędowego oraz gazu”,

- w pkt 3b lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) przypadków, gdy usługi te zostały nabyte przez podatników świadczących usługi turystyczne, jeżeli w skład usługi turystycznej wchodzi usługi noclegowe lub gastronomiczne, bądź jedno i drugie,”,

b) w ust. 4 po wyrazach „całości lub w części” dodaje się przecinek i wyrazy „a także mając na uwadze uwarunkowania obrotu gospodarczego niektórymi towarami”;

22) w art. 29:

a) w ust. 2b po wyrazie „rejestrujących” dodaje się wyrazy „zgłoszonych na dzień rozpoczęcia (powstania obowiązku) ewidencjonowania”,

b) w ust. 3 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) może określić inny limit odliczeń, niż wymieniony w ust. 2b, dla kas o zastosowaniu specjalnym, które programowo, funkcjonalnie i konstrukcyjnie są zintegrowane z innymi urządzeniami,”,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Przy wydawaniu rozporządzeń, o których mowa w ust. 3, minister właściwy do spraw finansów publicznych uwzględnia w

szczegółności specyfikę wykonywania niektórych czynności oraz uwarunkowania obrotu gospodarczego niektórymi towarami.”,

d) w ust. 4 po wyrazach „przez podatników” dodaje się przecinek i wyrazy „uwzględniając:

- 1) potrzebę zabezpieczenia zaewidencjonowanych danych,
- 2) konieczność zagwarantowania konsumentowi praw otrzymania dowodu nabycia towarów lub usług z uwidocznioną kwotą podatku oraz możliwość kontroli przez klienta czynności dotyczących prawidłowego zaewidencjonowania transakcji i wystawiania dowodu potwierdzającego jej wykonanie,
- 3) optymalne, również dla danego typu obrotu, rozwiązania techniczne konstrukcji kas”;

23) art. 31 otrzymuje brzmienie:

„Art. 31. W przypadku świadczenia przez podatnika usług, w tym w zakresie handlu i gastronomii, podatek należny może być obliczany jako iloczyn wartości sprzedaży i stawki:

- 1) 18,03% - dla towarów i usług objętych stawką podatku 22%,
- 2) 6,54% - dla towarów i usług objętych stawką podatku 7%,
- 3) 2,91% - dla towarów i usług objętych stawką podatku 3%.”;

24) w art. 32 w ust. 5 po wyrazach “rodzajów czynności” dodaje się przecinek i wyrazy “uwzględniając:

- 1) konieczność odpowiedniego dokumentowania sprzedaży towarów i identyfikacji czynności dokonanych przez poszczególnych podatników,
- 2) zapewnienie kontroli prawidłowości rozliczania podatku,
- 3) stosowane techniki rozliczeń,
- 4) specyfikę niektórych rodzajów działalności, związaną z ilością lub rodzajem wykonywanych czynności”;

25) w art. 34:

- a) w ust. 1 po wyrazach „wyrobami akcyzowymi” dodaje się przecinek i wyrazy „z zastrzeżeniem art. 35 ust. 2a”,
- b) w ust. 3 po wyrazach „ubytków (niedoborów)” dodaje się przecinek i wyrazy “uwzględniając specyfikę poszczególnych etapów produkcji wybranych wyrobów akcyzowych, a także technologię wytwarzania tych wyrobów”;

26) w art. 35:

a) po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

“2b. Przy sprzedaży i wysyłce paliw do silników, przesyłanych do odbiorcy rurociągiem, za datę opuszczenia terenu zakładu, w którym zostały wyprodukowane, przyjmuje się datę odbioru paliw, potwierdzoną pisemnym protokołem komisyjnego przyjęcia paliwa przez odbiorcę.”,

b) dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

„5. W przypadku gdy producent:

- 1) oddaje wyrób akcyzowy w odpłatne użytkowanie – obowiązek podatkowy w podatku akcyzowym powstaje nie później niż w dniu opuszczenia przez wyrób terenu zakładu, w którym został wyprodukowany,
- 2) zużywa spirytus własnej produkcji do wytwarzania innych towarów lub zużywa nabyty spirytus na inny cel, niż określono w zamówieniu – obowiązek podatkowy powstaje nie później niż w dniu przekazania tego spirytusu do produkcji,
- 3) przechowuje paliwa silnikowe stanowiące zapasy obowiązkowe w rozumieniu ustawy z dnia 30 maja 1996r. o rezerwach państwowych oraz zapasach obowiązkowych paliw (Dz. U. Nr 90, poz. 404 i Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 121, poz. 770 oraz z 2000 r. Nr 43, poz. 487), poza zakładem, w którym zostały wyprodukowane, obowiązek podatkowy w podatku akcyzowym powstaje w dniu opuszczenia

pomieszczenia, w którym paliwo jest przechowywane, z wyjątkiem opuszczenia w celu powrotnego przemieszczenia do zakładu, w którym zostały wyprodukowane w związku z odświeżeniem zapasów obowiązkowych paliw ciekłych.

6. Obowiązek podatkowy:

- 1) w przypadku olejów opałowych, z których 60% lub więcej objętościowo destyluje przy 350° C, oraz pozostałych olejów napędowych, w przypadku gdy sprzedaż dotyczy oleju zabarwionego na czerwono, przeznaczonego na cele opałowe, powstaje :
 - a) dla podatników sprzedających te oleje, w celach innych niż opałowe - z chwilą tej sprzedaży,
 - b) dla podatników nabywających te oleje - z chwilą ich zużycia do celów innych niż opałowe,
- 2) dla podatników, o których mowa w ust. 1 pkt 6 - z chwilą nabycia wyrobów podlegających opodatkowaniu podatkiem akcyzowym.”;

27) w art. 36 po ust. 2b dodaje się ust. 2c w brzmieniu:

„2c. W przypadku importu towarów akcyzowych, przepisy art. 15 ust. 4c i 4d stosuje się odpowiednio.”;

28) w art. 37 w ust. 6 po wyrazach „marek papierosów” dodaje się przecinek i wyrazy „uwzględniając w szczególności:

- 1) założenia ustawy budżetowej, w szczególności dotyczące dochodów z tytułu podatku od towarów i usług,
- 2) przebieg realizacji budżetu państwa,
- 3) sytuację gospodarczą państwa,
- 4) specyfikę wykonywania niektórych czynności oraz uwarunkowania obrotu gospodarczego niektórymi towarami”;

- 29) w art. 38 w ust. 2 skreśla się pkt 5;
- 30) w art. 39 w ust. 2 po wyrazach „te usługi” dodaje się przecinek i wyrazy „uwzględniając w szczególności:
- 1) założenia ustawy budżetowej, w szczególności dotyczące dochodów z tytułu podatku od towarów i usług,
 - 2) przebieg realizacji budżetu państwa,
 - 3) sytuację gospodarczą państwa,
 - 4) specyfikę wykonywania niektórych czynności oraz uwarunkowania obrotu gospodarczego niektórymi towarami”;
- 31) w art. 40d w ust. 3 po wyrazach „o którym mowa w ust. 2” dodaje się przecinek i wyrazy „uwzględniając w szczególności liczbę wydanych zaświadczeń oraz wartość bonów”;
- 32) w art. 40e w ust. 5 po wyrazach „o którym mowa w ust.1” dodaje się przecinek i wyrazy „uwzględniając zakres informacji określonych w tym przepisie”;
- 33) w art. 40h w ust. 2 po wyrazach „o których mowa w ust.1” dodaje się przecinek i wyrazy „uwzględniając w szczególności zasady postępowania przy zatrzymywaniu podrobionych pieniędzy”;
- 34) w art. 47 wyrazy „31 grudnia 2002 r.” zastępuje się wyrazami „31 grudnia 2005 r.”;
- 35) w art. 50:
- a) w ust. 1 wyrazy „31 grudnia 2002 r.” zastępuje się wyrazami „31 grudnia 2005 r.”,

b) w art. 50 w ust. 4 po wyrazach „o których mowa w ust. 3” dodaje się przecinek i wyrazy „uwzględniając w szczególności założenia ustawy budżetowej oraz specyfikę działalności w zakresie ochrony przeciwpożarowej”;

36) w art. 51 w ust. 6 po wyrazach „o których mowa w ust.1” dodaje się przecinek i wyrazy „uwzględniając specyfikę tej działalności”;

37) w załączniku nr 1 w poz. 8 w kolumnie trzeciej po wyrazach „(SWW: 2882-11 do 13)” dodaje się wyrazy „oraz mebli bez względu na symbol SWW”;

38) w załączniku nr 3:

a) poz. 24 otrzymuje brzmienie:

Poz.	Symbol SWW/KWiU	Nazwa towaru lub usługi (grupy towarów lub usług)
1	2	3
„24	2885	Wyroby ortopedyczne, rehabilitacyjne i protetyczne, z wyłączeniem obuwia na stopy wrażliwe (SWW 2885–46), oraz wózki inwalidzkie”

b) skreśla się poz. 29, 30, 44 i 45,

c) poz. 47 otrzymuje brzmienie:

Poz.	Symbol SWW/KWiU	Nazwa towaru lub usługi (grupy towarów lub usług)
1	2	3

„47	bez względu na symbol SWW	Obuwie dziecięce wszelkiego rodzaju o numeracji metrycznej do 23 cm”
-----	---------------------------	--

d) skreśla się poz. 48, 49, 51, 53 i 79,

e) skreśla się objaśnienie oznaczone „*)” ;

39) w załączniku nr 6:

a) poz. 1 otrzymuje brzmienie:

Poz.	Symbol SWW	Nazwa towaru (grupy towarów)
1	2	3
„1		Produkty naftowe i syntetyczne paliwa płynne (SWW 024) oraz wszystkie towary przeznaczone do użycia jako paliwa silnikowe albo jako dodatki lub domieszki do paliw silnikowych, bez względu na SWW”

b) po poz. 2 dodaje się poz. 2a w brzmieniu:

Poz.	Symbol SWW	Nazwa towaru (grupy towarów)
1	2	3
“2a	0311	Energia elektryczna”

Art. 2.

1. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie upoważnień zmienionych niniejszą ustawą zachowują moc przepisy dotychczasowe.
2. Przepisów art. 1 pkt 2 i 3 nie stosuje się w okresie 2 lat od wejścia w życie ustawy do licencji i sublicencji udzielonych na podstawie umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy, bez uwzględniania zmian tych umów dokonanych od tego dnia.
3. Przepis ust. 2 ma zastosowanie wyłącznie pod warunkiem, że umowy zostały zarejestrowane we właściwym urzędzie skarbowym w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy. Licencje i sublicencje, udzielone na podstawie umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy, a nie zarejestrowane w urzędzie, traktuje się jako licencje i sublicencje, udzielone na podstawie umów zawartych począwszy od dnia wejścia w życie ustawy.
4. Przepis art. 1 pkt 6 stosuje się do sytuacji, gdy wydatki, o których mowa w tym przepisie, zostały poniesione począwszy od dnia wejścia w życie ustawy.
5. Przepis art. 1 pkt 14 lit. a) tiret trzeci stosuje się począwszy od rozliczeń za miesiąc, w którym ustawa weszła w życie.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2002 r.

UZASADNIENIE

Projektowana ustawa wprowadza zmiany w ustawie z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz.U. Nr 11, poz. 50 z późn. zm.). Proponowane zmiany wynikają przede wszystkim z obecnej bardzo trudnej sytuacji budżetowej i mają na celu zwiększenie

dochodów budżetowych, poprawę ściągalności podatku od towarów i usług oraz uszczelnienie systemu podatkowego.

Dodatkowo, w projekcie przewiduje się zmiany, które mają na celu zapewnienie zgodności przepisów ustawowych z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej oraz dostosowanie przepisów do wymogów Unii Europejskiej.

W projekcie ustawy zawarto również przepisy o charakterze porządkowym.

Projekt zakłada:

1. Objęcie podatkiem VAT usług polegających na udzielaniu licencji i sublicencji.

Zmiana ta stanowi również kolejny etap w dostosowywaniu przepisów do wymogów UE i przyczyni się do uporządkowania obrotu tymi licencjami. W praktyce bowiem zdarza się, że podatnicy pod hasłem sprzedaży licencji, która obecnie nie podlega opodatkowaniu, próbują dokonywać obrotu innymi towarami lub usługami np. sprzedaży oprogramowania. Z uwagi na to, że z reguły umowy tego typu są zawierane na długie okresy, zakłada się wprowadzenie przepisów przejściowych, zgodnie z którymi nie opodatkowuje się licencji udzielonych na podstawie umów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy, pod warunkiem jednakże ich zarejestrowania.

Objęcie zakresem opodatkowania udzielania licencji i sublicencji spowoduje skutki dodatnie dla budżetu w wysokości ok. 150 mln zł.

2. Ograniczenie zakresu stosowania stawki 7% w opodatkowaniu towarów dla dzieci.

Zmiany te są związane z trudną sytuacją budżetu państwa. Ponadto, mają na celu wyeliminowanie powstających nieprawidłowości oraz uszczelnienie systemu podatkowego.

Przewiduje się likwidację stawki 7% i wprowadzenie stawki 22% na następujące towary dla dzieci: łyżwy oraz obuwie z łyżwami, rowery i pojazdy dziecięce, urządzenia ogródków dziecięcych z drewna, zabawki i gry towarzyskie, a także meble dla dzieci, narty oraz sanki.

Nie przewiduje się natomiast podwyższenia stawki 7% na pozostałe towary dla dzieci (np. wózki dziecięce, towary dla niemowląt, okrycia, ubiory, bieliznę osobistą dla dzieci do lat 11, tornistry, pomoce naukowe, artykuły szkolne, nakrycia głowy i wyroby pończosznicze).

Szacuje się, że wprowadzenie proponowanych zmian spowoduje dodatnie skutki w wysokości ok. 200 mln zł.

Wprowadzone zmiany stanowią również kolejny etap w dostosowywaniu przepisów do wymogów UE.

3. Rozszerzenie podstawy opodatkowania w imporcie towarów o opłaty oraz inne należności, jeżeli organy celne mają obowiązek pobierać te należności z tytułu importu. Wejdą tu m.in. takie opłaty jak: opłaty celne dodatkowe pobierane w związku z ochroną przed nadmiernym przywozem towarów na polski obszar celny oraz opłaty wyrównawcze pobierane od niektórych towarów.

Proponowana zmiana dopasowuje przepisy do dyrektyw Unii Europejskiej i przyniesie w efekcie dodatnie skutki budżetowe.

Szacuje się, że wprowadzenie powyższej zmiany spowoduje skutki finansowe w wysokości ok. 50 mln zł.

4. Rozszerzenie podstawy opodatkowania, w przypadku świadczenia usług przez pośredników w zakresie usług turystyki wyjazdowej na rzecz podmiotów mających miejsce zamieszkania lub siedzibę za granicą z kwoty prowizji na całą wartość świadczonej usługi turystycznej.

Zmiana ta ma na celu wyrównanie dysproporcji między podmiotami krajowymi i podmiotami zagranicznymi wykonującymi usługi turystyczne w powyższym zakresie. W przypadku podmiotów krajowych, zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług, podstawą opodatkowania jest obrót. Natomiast w przypadku pośredników świadczących ww. usługi na rzecz podmiotów mających miejsce zamieszkania za granicą, podstawą opodatkowania jest jedynie kwota prowizji. Faktyczny natomiast wykonawca usługi, który ma miejsce zamieszkania lub siedzibę za granicą, nie płaci podatku i przez to jest to działalność bardziej konkurencyjna. Skutki z tytułu wprowadzenia tych rozwiązań wyniosą ok. 30 mln zł.

5. Ograniczenie odliczania podatku VAT o podatek od oleju napędowego oraz gazu zużywanego do samochodów osobowych oraz innych o ładowności do 500 kg.

Od początku 2000 r. takie ograniczenie zostało wprowadzone w odniesieniu do paliw silnikowych benzynowych. W rezultacie czego podatnicy wykorzystujący do napędu samochodów olej napędowy czy gaz znajdują się w uprzywilejowanej sytuacji, gdyż mają prawo do odliczania VAT. Powyższe budzi protesty podatników używających do napędu samochodów benzynę, którym takie prawo nie przysługuje. Wprowadzenie powyższej zmiany wprowadza jednolite zasady w odniesieniu do wszystkich paliw. Rozwiązanie to przyniesie również pozytywne skutki dla budżetu.

Skutki finansowe wprowadzenia proponowanej zmiany są trudne do oszacowania. Należy spodziewać się, że będą one dodatnie i wyniosą ok. kilkudziesięciu mln zł (ok. 25-30 mln zł).

6. Ograniczenie odliczenia podatku VAT o podatek z tytułu importu usług, w związku z którymi zapłata należności jest dokonywana na rzecz podmiotu mającego miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium lub

w kraju stosującym szkodliwą konkurencję podatkową w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym.

Wprowadzenie ograniczenia prawa do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku należnego od importu usług jest spowodowane unikaniem płacenia podatku VAT przez podmioty zagraniczne z tytułu wykonywania tych usług w Polsce. Szczególnie są to podmioty z krajów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową. W związku z tym, wprowadza się przepisy uniemożliwiające stosowanie takich praktyk.

Skutki z tytułu wprowadzenia tych rozwiązań wyniosą ok. 60 mln zł.

7. Zmiany w opodatkowaniu wyrobów rękodziela ludowego i artystycznego.

W projekcie ustawy przewiduje się podwyższenie stawki VAT z 3% do 22% na meble.

Powyższa zmiana ma na celu wyeliminowanie istniejących nieprawidłowości wynikających z faktu, że wśród tej grupy wyrobów znajdują się w dużej ilości takie, które nie są w ogóle wyrobami artystycznymi, lecz towarami produkcji seryjnej, np. bardzo drogie skórzane meble z niewielkimi ozdobami oraz inne wyroby skórzane, wyroby brązownicze, z porcelany, karnisze itp. Opodatkowanie tych wyrobów według stawki 3% jest przedmiotem krytyki innych podatników, ponieważ sprzyja nieuczciwej konkurencji na rynku. Dalsze utrzymywanie takiej sytuacji nie znajduje uzasadnienia.

Szacuje się, że skutki finansowe powyższej zmiany wyniosą ok. 25-30 mln zł.

8. Likwidację stawki 7% i wprowadzenie stawki 22% na opony naprawiane i bieżnikowane oraz na usługi związane z bieżnikowaniem i wulkanizacją opon i dętek.

Powyższe zmiany są związane z trudną sytuacją budżetu państwa. Ponadto, stosowanie stawki obniżonej na te towary i usługi jest sprzeczne z dyrektywami UE.

Skutki finansowe powyższej zmiany są trudne do oszacowania. Usługi bieżnikowania i wulkanizacyjne są bowiem świadczone zarówno dla podatników VAT, którzy odliczają podatek zapłacony przy ich nabyciu, jak i przez osoby fizyczne nie będące podatnikami VAT.

Szacuje się, że skutki finansowe z tytułu wprowadzenia tych rozwiązań wyniosą ok. 5 mln zł.

9. Ograniczenie zwolnienia dla budynków będących towarami używanymi w rozumieniu ustawy. Proponuje się nie stosować zwolnienia do budynków remontowanych (ulepszonych), jeżeli wydatki na ich ulepszenie stanowiły co najmniej 30% ich wartości początkowej.

Obecnie, zwolnione z VAT są towary używane będące budynkami, jeżeli sprzedawca nie miał prawa do odliczenia podatku przy ich nabyciu, a od zakończenia budowy upłynęło 5 lat. Budynki te wielokrotnie jednak są gruntownie remontowane, a podatnik przy nabyciu materiałów i robót budowlanych odlicza podatek. Nie płaci go natomiast przy sprzedaży budynku. Sytuacja ta jest nieuzasadniona. Dlatego wyłączenie zwolnienia dla budynków ulepszonych co najmniej w 30% jest uzasadnione i niewątpliwie przyniesie pozytywne skutki budżetowe.

Towary te będą korzystały ze zwolnienia jako towary używane, jeżeli podatnik używał ich do działalności opodatkowanej przez 5 lat.

Skutki z tytułu wprowadzenia tych rozwiązań szacuje się na ok. 15 mln zł.

10. Wpisanie do ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (art. 6) szczególnych momentów powstania obowiązku podatkowego dla niektórych towarów i usług, regulowanych obecnie w § 6

rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 1999 r. (Dz.U. Nr 109, poz. 1245 z późn. zm.), na podstawie posiadanej delegacji ustawowej. Zmiana ta ma charakter techniczny.

11. Zmiany w art. 17 ust. 5 ustawy o VAT.

Zmiana ta polega na umożliwieniu szacowania obrotów przez organy skarbowe, w przypadkach gdy oddziały osoby prawnej, wykorzystując powiązania kapitałowe, dokonywałyby transakcji powodujących uszczuplenia budżetowe. Dotyczyłoby to jedynie przypadków, gdy obroty zwolnione z podatku zakładu, na rzecz którego jest dokonywane odpłatne przekazanie towarów oraz świadczenie usług, stanowiłyby co najmniej 50% całości obrotu.

Zgodnie z obecnie obowiązującym przepisem w zakresie obrotów dokonywanych między zakładami (oddziałami) osoby prawnej, posiadającymi numer NIP i rozliczającymi się samodzielnie z urzędem skarbowym, nie ma obecnie możliwości kwestionowania wielkości deklarowanych obrotów.

W praktyce stwierdzono nieprawidłowości w zakładach (oddziałach) osoby prawnej (wykonującej w przeważającej części czynności zwolnione z VAT) rozliczających się samodzielnie z urzędem skarbowym w wyżej opisanych sytuacjach, tj. celowe zaniżanie podstawy opodatkowania przy sprzedaży między oddziałami osoby prawnej, będącymi odrębnymi podatnikami VAT.

Dotyczy to osób prawnych, których główny przedmiot działalności jest zwolniony z VAT.

Zmiana przyniesie dodatnie skutki dla budżetu, chociaż trudne do oszacowania. Zakłada się, że wyniosą one ok. 15 mln zł.

Podstawowym efektem tej zmiany jest wyeliminowanie nadużyć.

12. Zmianę terminu odliczania VAT z tytułu importu usług, polegającą na określeniu tego momentu jako pierwszy miesiąc po miesiącu, w którym powstał obowiązek z tego tytułu, z tym że w przypadku zakładów pracy chronionej lub zakładów aktywności zawodowej, obniżenie podatku następowaloby w miesiącu, w którym powstał obowiązek podatkowy w podatku należnym od importu usług.

Obeenie, importerzy usług odliczają podatek z tego tytułu w rozliczeniu za ten sam miesiąc, w którym powstał obowiązek podatkowy. Kwoty podatku należnego i naliczonego są zatem wyzerowane. Taka konstrukcja jest wykorzystywana przy okazji transferowania środków za granicę, w związku z tzw. importem usług i unikaniem płacenia podatku dochodowego w kraju. Operacje te bowiem nie powodują praktycznie żadnego obciążenia realnego podatkami pośrednimi. Przesunięcie terminu odliczania zmieni tę sytuację i umożliwi organom podatkowym kontrolę podmiotów dokonujących takich transferów.

Zmiana pozwoli na wyeliminowanie nieprawidłowości i w efekcie przyczyni się do zwiększenia wpływów w podatku dochodowym.

13. Zmianę terminu odliczania VAT, w przypadku stosowania w imporcie towarów procedury uproszczonej, o której mowa w art. 80 § 1 pkt 3 Kodeksu celnego (wpis do rejestru).

Obeenie importerzy stosujący ww. procedurę uproszczoną odliczają podatek z tytułu importu towarów w rozliczeniu za miesiąc, w którym otrzymają zgłoszenie celne uzupełniające, a nie za miesiąc, w którym dokonują wpisu do rejestru. Uwzględniając fakt, że podatnicy ci płacą należności w ciągu 7 dni od dokonania wpisu do rejestru, jest uzasadnione, aby za ten właśnie miesiąc mogli dokonywać zapłaty podatku.

W związku z powyższym projektowana ustawa wprowadza takie właśnie regulacje.

14. Uściślenie przepisów art. 21 ust. 5, zgodnie z którymi zwrot podatku jest dokonywany bez ograniczeń m.in. w sytuacji, gdy jest uzasadniony charakterem działalności podatnika lub jej sezonowością. Zgodnie z projektem ustawy, przepis ten odnosiłby się do przypadków, gdy wysokość zwrotu byłaby uzasadniona:

- 1) sezonowością produkcji rolnej, w tym również sezonowością zakupu (skupu) produktów rolnych i sezonowością produkcji rolno-spożywczej,
- 2) odliczaną od podatku kwotą akcyzy naliczoną przy nabyciu lub imporcie wyrobów akcyzowych.

Obecnie, zwrot różnicy podatku naliczonego i należnego nie podlega ograniczeniu, jeżeli wysokość tej różnicy jest uzasadniona charakterem działalności podatnika lub jej sezonowością. Przepis ten nie jest obwarowany żadnymi warunkami i może rodzić wątpliwości, zarówno wśród podatników jak i organów podatkowych, co do zakresu jego stosowania. Wprowadzone zmiany eliminują te wątpliwości oraz zapewniają przejrzystość systemu VAT.

15. Wprowadzenie ograniczeń w uzyskiwaniu zwrotu podatku z urzędu skarbowego przez wydłużenie terminu zwrotu do 60 dni, z tym że zachowany zostałby 25-dniowy termin zwrotu dla tych podatników, którzy dokonali zapłaty bezpośrednio na rzecz sprzedawcy kwoty należności łącznie z podatkiem.

Powyższa zmiana wynika z faktu, że w Polsce, w porównaniu z krajami UE, obowiązują najkrótsze terminy zwrotu podatku VAT, które uniemożliwiają urzędowi skarbowemu weryfikację prawidłowości wykazanych kwot zwrotu przez podatników.

Wydłużenie terminu zwrotu wyeliminuje przypadki wyłudzenia kwot, umożliwi bowiem organom podatkowym dokonanie krzyżowych kontroli

podatników w sytuacjach budzących wątpliwości, czego nie daje termin 25-dniowy.

Zmiana ma również na celu eliminację nieprawidłowości związanych z wypłaceniem z budżetu kwot podatku, które nie zostały przez sprzedawców do budżetu wpłacone z uwagi na istniejące zatory płatnicze. Obecnie bowiem podatnik, otrzymując fakturę, ma prawo wystąpić w tym samym miesiącu o zwrot podatku z niej wynikającego, nawet wtedy, jeżeli nie dokonał zapłaty należności wynikających z tej faktury. Sprzedawca natomiast, który nie otrzymał należności, często nie ma z czego zapłacić podatku. Tym samym podatek, który nie wpłynął do budżetu, jest już wypłacany.

Zmiana przepisu powinna przyczynić się do likwidowania zatorów płatniczych.

16. Uściślenie przepisów dotyczących kas rejestrujących przez wyraźne wskazanie, że z budżetu jest dofinansowywany jedynie zakup tzw. pierwszych kas zgłoszonych na dzień rozpoczęcia ewidencjonowania.

Obecne brzmienie przepisów może nasuwać pewne wątpliwości odnośnie zakresu dopłat do zakupu kas. Przedstawiona propozycja jest zgodna z linią orzecznictwa oraz zapewnia przejrzystość systemu.

17. Umożliwienie podatnikom odliczania podatku naliczonego w dłuższym niż obecnie okresie, w drodze korekty swoich zobowiązań.

Obecnie obowiązujące przepisy nie dają podatnikowi możliwości odliczenia podatku wynikającego z faktur lub dokumentów celnych, jeżeli podatnik nie dokonał tego w miesiącu otrzymania tych dokumentów lub w miesiącu następnym.

W projekcie zakłada się, że jeżeli podatnik uchybił tym terminom, to ma prawo odliczyć podatek z takiej faktury lub dokumentu celnego przez

dokonanie stosownej korekty deklaracji. Mogłoby to nastąpić w okresie 1 roku, pod warunkiem, że należność wynikająca z takiej faktury została zapłacona.

Powyższa zmiana zbliża polskie przepisy do rozwiązań UE.

Skutki finansowe z tego tytułu nie wystąpią.

18. Dostosowanie przepisów do wymogów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W celu zapewnienia pełnej zgodności przepisów ustawy z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym z art. 92 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy zakłada również uzupełnienie delegacji dla Ministra Finansów o wytyczne do wydawania aktów wykonawczych do ustawy.

Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie upoważnień zmienionych projektowaną ustawą, zachowają moc przepisy dotychczasowe.

19. Zmiany w podatku akcyzowym.

Projekt zakłada zmianę dotyczącą kształtowania podstawy opodatkowania w imporcie wyrobów akcyzowych w celu wprowadzenia analogicznych zasad jak przy kształtowaniu podstawy opodatkowania podatkiem od towarów i usług. Polega to na włączeniu do podstawy opłat i należności pobieranych przez organy celne oraz niektórych usług związanych z dowozem towarów do miejsca przeznaczenia w kraju, jeżeli ich wartość nie powiększyła wartości celnej towaru.

Proponuje się również dokonać zmian w załączniku nr 6 do ustawy z dnia 8 stycznia 1993 r. o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym (Dz. U. Nr 11, poz. 50 ze zm.).

Zmiana pierwsza ma charakter techniczny w celu dostosowania do zasady wynikającej z art. 2 ust. 3 dyrektywy Rady Unii Europejskiej z dnia 19 października 1992 r. w sprawie ujednoczenia struktury podatków akcyzowych od olejów mineralnych 92/81 EEC, który stanowi, że akcyzą są objęte wszystkie produkty, które służą jako paliwa silnikowe.

Zmiana druga polega na objęciu energii elektrycznej wykazem wyrobów akcyzowych.

Proponowana zmiana jest podyktowana trudną sytuacją budżetu państwa i koniecznością zwiększenia dochodów budżetowych przewidzianych na 2002 r. Opodatkowanie 1 Kwh energii elektrycznej akcyzą w wysokości 1 grosza pozwoli na wzrost wpływów budżetowych o ok. 1,15 mld zł w skali roku, a przy 2 groszach - o 2,3 mld zł.

Ustawa wprowadza również techniczną zmianę polegającą na zwolnieniu podatników, którzy nie płacą podatku akcyzowego, z obowiązku składania deklaracji podatkowej. Potrzeba wprowadzenia takiej zmiany jest związana z wprowadzeniem do ustawy szerokiego zakresu podatników podatku akcyzowego, z których większość jest zwolniona z podatku akcyzowego w drodze rozporządzenia Ministra Finansów. Nie wydaje się uzasadnione, aby np. sklepy detaliczne prowadzące sprzedaż wyrobów akcyzowych, które na mocy rozporządzenia zostały zwolnione z obowiązku podatkowego, składały comiesięczne deklaracje podatkowe, bez wykazywania jakichkolwiek obrotów obciążonych akcyzą.

20. Zmiany o charakterze porządkowym.

- Przewiduje się również przedłużenie okresu obowiązywania delegacji ustawowej umożliwiającej ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych zwolnienie niektórych towarów i usług oraz obniżanie stawki podatku do wysokości 7% i 0%.
- Został uzupełniony przepis art. 31 umożliwiający wyliczanie kwoty podatku od cen brutto towarów, w przypadku sprzedaży towarów ze stawką 3%.

Łączne skutki z tytułu wprowadzenia zmian w zakresie podatku od towarów i usług wyniosą ok. 575-585 mln zł, natomiast w zakresie podatku akcyzowego - w przypadku opodatkowania 1 Kwh energii elektrycznej akcyzą w wysokości 2 groszy o ok. 2,3 mld zł.

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sokr. Min. DH/3056 /2001/DPE/ik

Warszawa, 11 grudnia 2001 r.

Pan
Aleksander Proksa
p. o. Sekretarza Rady Ministrów

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 03.12.2001 r., z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr RM-10-173-01; Nowy tekst) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Przedmiotem opiniowanej regulacji są zmiany do ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym mające na celu zwiększenie dochodów budżetowych, poprawę ściągalności podatku VAT oraz uszczelnienie systemu podatkowego.
- II. Prawo Wspólnot Europejskich reguluje materię zawartą w projekcie ustawy w Szóstej Dyrektywie 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 roku w sprawie harmonizacji przepisów Państw Członkowskich dotyczących podatków obrotowych - powszechnego systemu podatku od wartości dodanej - ujednocionej podstawy wymiaru podatku (Dz. Urz. WE nr L 145, 13.06.77) oraz dyrektywach zmieniających ww. dyrektywę.
- III. Zgodnie z głównymi postanowieniami Dyrektywy Rady 92/77/EWG z dnia 19 października 1992 r. dopełniającej wspólny system podatku od wartości dodanej oraz zmieniającej Dyrektywę 77/388/EWG w sprawie zbliżenia stawek podatku od

wartości dodanej (Dz.Urz. WE L 145, 13.6.1977) przyjęto generalnie następujące zasady: określono minimalny poziom stawki podstawowej VAT jaką powinny stosować Państwa Członkowskie w wysokości 15% oraz wprowadzono możliwość dla Państw Członkowskich stosowania jednej lub dwóch obniżonych stawk podatkowych nie niższych niż 5% w stosunku do określonych towarów i usług. Państwa Członkowskie mogą stosować odmienne stawki opodatkowania podatkiem VAT na podstawie szczegółowych przepisów dotyczących poszczególnych towarów i usług, które wprowadzają zmiany do Dyrektywy 77/388/EWG. Przykładem takiej regulacji jest Dyrektywa Rady 1999/85/WE z 22 października 1999 r. zmieniająca Dyrektywę 77/388/EWG dotycząca możliwości stosowania na zasadzie ekwerymentu obniżonej stawki VAT na usługi, które wymagają dużej liczby pracowników (Dz. Urz. WE L 277, 28.10.1999).

- IV. Poza tym wiele Państw Członkowskich korzysta lub korzystało z klauzul derogacyjnych na czas okresu przejściowego w zakresie liczb i poziomu stawek podatkowych. Jedną z takich klauzul została zawarta w art. 23 st. 3 i 4 Dyrektywy 77/388/EWG. Zgodnie z ww. postanowieniami w okresie przejściowym Państwa Członkowskie mogą między innymi stosować zwolnienia od podatku VAT wymienione w załączniku F Dyrektywy 77/388/EWG. Jedną z wymienionych zwolnień jest sprzedaż budynków i nieruchomości gruntowych. Okres przejściowy ustalono początkowo na 5 lat począwszy od 1 stycznia 1978 r. Nóźniej 6 miesięcy przed końcem tego okresu oraz przed końcem kolejnych okresów przejściowych, Rada podejmuje decyzje dotyczące zwolnień w oparciu o Raport przedstawiony przez Komisję. Rada ustala jednogłośnie czy okresy przejściowe powinny być zniesione.
- V. Ponadto załącznik H do Dyrektywy 77/388/EWG postanawia pkt. 9, że Państwa Członkowskie mogą stosować obniżoną stawkę VAT w stosunku do sprzedaży, budowy i remontów domów mieszkalnych w ramach prowadzonej polityki socjalnej. Sformułowanie tego fragmentu załącznika pozwala przyjąć, że część budownictwa mieszkaniowego może stanowić element polityki socjalnej państw związku z tym zostać objęta obniżoną stawką VAT. Powyższa interpretacja znajduje potwierdzenie w raporcie Komisji z 22 października 2001 roku dotyczącym obniżonych stawek podatku VAT nałożonego na podstawie art. 12 ust.4 Szóstej Dyrektywy Rady z 17 maja 1977 roku w sprawie harmonizacji przepisów Państw Członkowskich dotyczących podatków obrotowych. Wspólny system podatku od wartości dodanej -

ujednoliconą podstawą wymiaru podatku. W Raporcie tym stwierdzono, że Państwa Członkowskie mogą stosować obniżoną stawkę w stosunku do sprzedaży i świadczenia usług wchodzących w zakres kategorii 9 Załącznika H, która dotyczy budowy, remontów lub przebudowy budynków mieszkalnych w ramach polityki społecznej. Dlatego też, generalne świadczenie usług związanych z materiałami budowlanymi używanymi przy prowadzeniu wyżej wymienionych rodzajów działalności, zdefiniowanych przez poszczególne Państwa Członkowskie kwalifikuje się do zastosowania obniżonej stawki podatku VAT.

VI. Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 3 grudnia 2001 roku przewiduje w art. 1 ust. 36 jedynie drobną zmianę art. 51 ww. ustawy. W związku z powyższym art. 51. ustawy w ust. 2 w dalszym ciągu przewiduje objęcie podatkiem według stawki 7% materiałów i usług budowlanych, robót budowlano - montażowych oraz remontów związanych z budownictwem mieszkaniowym i infrastrukturą towarzyszącą, obiektów budownictwa mieszkaniowego lub ich części, z wyjątkiem lokali użytkowych. Zawarta w projekcie zmiana tego przepisu dotyczy ust. 6, który zawiera delegację dla Ministra właściwego do spraw finansów publicznych do wydania rozporządzenia. Zmiana ta nie będzie mieć wpływu na wysokość stawki podatku VAT na materiały budowlane i roboty budowlane.

VII. W odniesieniu do utrzymania 7% stawki VAT w budownictwie do dnia 31 grudnia 2002 r. zastosowanie mają pkt. IV i V niniejszej opinii. Jednocześnie stwierdzić należy, iż stawki podatku VAT na usługi budowlane w Państwach Członkowskich Unii Europejskiej przedstawiają się następująco:

1. Belgia:

- działki budowlane: zwolnione od opodatkowania;
- sprzedaż nowych budynków: 21% lub 6% lub zwolnione z opodatkowania;
- remonty: 6% lub 21%;
- usługi budowlane: 6% lub 21%.

2. Dania:

- działki budowlane: zwolnione z opodatkowania;
- sprzedaż nowych budynków: zwolniona z opodatkowania;
- remonty: 25%;
- usługi budowlane: 25%.

3. Niemcy:

- działki budowlane: zwolnione z opodatkowania;
- sprzedaż nowych budynków: zwolniona z opodatkowania;
- remonty: 16%;
- usługi budowlane: 16%;

4. Grecja:

- działki budowlane: zwolnione z opodatkowania;
- sprzedaż nowych budynków: 18% lub 8%;
- remonty: 18% lub 8%;
- usługi budowlane: 18% lub 8%.

5. Hiszpania:

- działki budowlane: 16%;
- sprzedaż nowych budynków: 4% lub 7% lub 16%;
- remonty: 4% lub 7%;
- usługi budowlane: 4% lub 7%.

6. Francja:

- działki budowlane: 19,6%;
- sprzedaż nowych budynków: 19,6%;
- remonty: 19,6%;
- usługi budowlane: 19,6%.

7. Irlandia:

- działki budowlane: nie podlega opodatkowaniu;
- sprzedaż nowych budynków: 12,5%;
- remonty: 12,5%;
- usługi budowlane: 12,5%.

8. Włochy:

- działki budowlane: 20%;
- sprzedaż nowych budynków: 10% lub 4% lub 20%;
- remonty: 10% lub 20%;
- usługi budowlane: 10%.

9. Luksemburg:

- działki budowlane: zwolnione z opodatkowania;
- sprzedaż nowych budynków: 3% lub 15%;
- remonty: 3% lub 15%;
- usługi budowlane: 3% lub 15%.

10. Holandia:

- działki budowlane: 19%;
- sprzedaż nowych budynków: 19%;
- remonty: 19%;
- usługi budowlane: 19%.

11. Austria:

- działki budowlane: zwolnione z opodatkowania;
- sprzedaż nowych budynków: zwolniona z opodatkowania;
- remonty: 20%;
- usługi budowlane: 20%.

12. Portugalia:

- działki budowlane: zwolnione z opodatkowania;
- sprzedaż nowych budynków: zwolniona z opodatkowania;
- remonty: 5% lub 17%;
- usługi budowlane: 5% lub 17%.

13. Finlandia:

- działki budowlane: zwolnione z opodatkowania;
- sprzedaż nowych budynków: zwolniona z opodatkowania;
- remonty: 22%;
- usługi budowlane: 22%.

14. Szwecja:

- działki budowlane: zwolnione z opodatkowania;
- sprzedaż nowych budynków: zwolniona z opodatkowania;
- remonty: 25%;
- usługi budowlane: 25%.

15. Zjednoczone Królestwo:

- działki budowlane: zwolnione z opodatkowania lub 17.5%;
- sprzedaż nowych budynków: 0% lub 17.5%;
- remonty: 17.5%;
- usługi budowlane: 0%.

Z powyższego wynika, że poszczególne Państwa Członkowskie powszechnie wykorzystują możliwości zwolnień i obniżonych stawek podatku VAT przewidzianych przez Dyrektywę 77/388/EWG. Możliwość taka wynika ze skomplikowanych instrumentów dotyczących okresów przejściowych przewidzianych przez ww. dyrektywę oraz jest wynikiem procesów negocjacyjnych poprzedzających przystąpienie tych państw do WE lub UE. W związku z powyższym ostateczna opinia co do zgodności obowiązujących w Polsce stawek z prawem UE będzie mogła być wydana w zależności od ewentualnych wynegocjowanych rozwiązań w trakcie procesu negocjacyjnego.

VIII. Objęcie podatkiem VAT usług polegających na udzielaniu licencji i sublicencji jest zgodne z przepisami Szóstej Dyrektywy 77/388/EWG i stanowi zarazem element dostosowujący polskie przepisy o podatku VAT do wymogów wspólnotowych.

IX. W projekcie ustawy wprowadzono rozszerzenie podstawy opodatkowania w przypadku świadczenia usług przez pośredników w zakresie usług turystyki wyjazdowej na rzecz podmiotów mających miejsce zamieszkania lub siedzibę za granicą, z kwoty prowizji na całą wartość świadczonej usługi turystycznej. Co zasady,

w prawie wspólnotowym podstawę opodatkowania w przypadku świadczenia usług turystycznych stanowi marża biura podróży, to znaczy różnica pomiędzy całkowitą kwotą, którą ma zapłacić podróżny, z pominięciem podatku od wartości dodanej, a faktycznymi kosztami, które powstaną w wyniku prowadzenia działalności przez biuro podróży, za dostawy i usługi dostarczone przez innych podatników dla bezpośredniej korzyści podróżującego (art. 26 Dyrektywy 77/388/EWG). Jednakże przepis ten nie ma zastosowania do biur podróży, które działają wyłącznie jako pośrednicy. Dla takich podmiotów podstawę opodatkowania stanowić będzie wartość sprzedawanej usługi, pomniejszona o kwotę należnego podatku. Tym samym rozwiązanie przyjęte w projekcie, w którym podstawą opodatkowania usług świadczonych przez pośredników w zakresie usług turystyki wyjazdowej na rzecz podmiotów mających miejsce zamieszkania lub siedzibę za granicą, jest kwota należna od całej wartości usługi turystycznej pomniejszona o kwotę należnego podatku, jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

- X. Analogicznie, jako zgodne z prawem wspólnotowym, należy ocenić, przewidziane w opiniowanym projekcie, podwyższenie stawki podatku VAT z 3% do 22% na wyroby rękodzieła ludowego i artystycznego oraz likwidację stawki 7% i wprowadzenie stawki 22% na opony naprawiane i bieżnikowane oraz na usługi związane z bieżnikowaniem i wulkanizacją opon i dętek. Co więcej zmiany te dostosowują dotychczas niezgodne przepisy ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym do wymogów prawa Unii Europejskiej. Także objęcie czasopism specjalistycznych stawką VAT w wysokości 7%, w świetle przepisów Dyrektywy 77/388/EWG, należy uznać za zgodne z prawem wspólnotowym.
- XI. Ograniczenie dotychczas obowiązującego zakresu stosowania stawki 7% w opodatkowaniu towarów dla dzieci stanowi element dostosowujący ustawę o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym do prawa wspólnotowego. Na podstawie opisywanej nowelizacji wyroby odzieżowo-obuwnicze dla dzieci powyżej 6 lat objęte zostaną stawką podstawową VAT.
- XII. Opiniowany projekt zakłada także zmianę w zakresie opodatkowania podatkiem akcyzowym. Zgodnie z art. 2 ust. 3 Dyrektywy Rady 92/81/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie ujednoczenia struktury podatków akcyzowych od olejów mineralnych (Dz. Urz. WE L 316, 31.10.1992), wprowadzono do opiniowanego

projektu zmiany w pozycji 1 załącznika 6 do ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym. Na ich podstawie akcyzą objęte są wszystkie produkty, które służą jako paliwa silnikowe.

- XIII. W pozostałym zakresie opiniowany projekt zawiera rozwiązania bądź zgodne z odpowiednimi rozwiązaniami prawa wspólnotowego, bądź nie objęte jego zakresem.
- XIV. W stanowisku negocjacyjnym w obszarze "Podatki" Polska zobowiązała się do wdrożenia *acquis communautaire* w tym obszarze do 31 grudnia 2002 roku. Zastrzeżono przy tym możliwość zastosowania okresów przejściowych, w tym m.in. w odniesieniu do art. 2 ustęp 3 Dyrektywy Rady 77/388/EWG w celu stosowania stawki VAT w wysokości 0% na określone kategorie książek oraz czasopisma specjalistyczne w okresie do 5 lat, tj. do 3 grudnia 2007 roku. Poza tym strona polska zobowiązała się do wprowadzenia stawki VAT 22% m.in. w odniesieniu do sprzętu przeciwpożarowego dla straży pożarnej, towarów dla dzieci (w tym odzieży i obuwia), materiałów budowlanych, budowy i remontów budownictwa mieszkaniowego, sprzedaży nowych lokali mieszkalnych oraz stawki VAT w wysokości 7% w przypadku sprzedaży nowych lokali mieszkalnych w budynkach wielomieszkalniowych, zrealizowanych w ramach polityki społecznej.
- XV. W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz o podatku akcyzowym jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Marek Belka
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Finansów

4 i

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 12 grudnia 2001 r.

Cena - 2,19 zł + 22% VAT

